

Pedagogisch beleidsplan SKPR
0 – 13 jaar

Stichting Katholieke Peuteropvang Rotterdam

Inhoud

Inleiding.....	3
Hoofdstuk 1 Doelstelling van de organisatie.....	4
1.1 Visie.....	4
1.2 Verantwoorde opvang	5
1.2.1 Emotionele veiligheid	6
1.2.2 Persoonlijke competentie	6
1.2.3 Sociale competentie	7
1.2.4 Morele competentie.....	8
1.2.5 Interactievaardigheden.....	8
1.3 Kansrijk ontwikkelen in een stimulerende omgeving.....	10
1.3.1 Bewegen als basis.....	10
1.3.2 Ruimte voor groei: ontwikkelingsgericht en op maat	10
1.3.3 Wie je ook bent, je hoort erbij!	10
1.3.4 Stimulerende taalomgeving.....	10
1.3.5 Doorlopende leer- en ontwikkellijnen.....	11
Hoofdstuk 2 Organisatie en voorschoolse educatie.....	13
2.1 Stabiliteit van de opvang voor kinderen	13
2.1.1 Groepsgrootte dagopvang	13
2.1.2 Groepsgrootte BSO	14
2.1.3 Wenbeleid.....	14
2.1.4 Vaste gezichten en mentorschap.....	15
2.1.5 Drie-uurs regeling	15
2.2 Stage- en vrijwilligersbeleid	16
2.3 Pedagogisch beleidsmedewerker VE	17
2.4 VE-programma	17
2.5 Speelleeromgeving	18
2.6 Kindvolgsysteem	19
2.7 Zorg.....	20
2.7.1 Beleid.....	20
2.7.2 Zorg omtrent kinderen	21
2.8 Samenwerking met ouders	22
2.8.1 Ouders als partners.....	22
2.8.2 Oudercommissie	22
2.9 Doorgaande lijn naar het basisonderwijs.....	23

Inleiding

Dit document vormt de basis voor het pedagogisch beleid van de SKPR en is van toepassing op de volledige kinderopvang voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Dit omvat de dagopvang (0 – 4 jaar), de peuteropvang (2 – 4 jaar) en de buitenschoolse opvang (4 – 13 jaar).

Het beleidsplan voldoet aan de vereisten zoals vastgelegd in de Wet kinderopvang, het Besluit kwaliteit kinderopvang en het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. Omdat elk kindercentrum van de SKPR is gevestigd binnen een school van de RVKO vormt het strategisch verhaal van de RVKO de basis voor het pedagogisch beleid. De aansturing van de kindercentra ligt bij de directie van de betreffende school.

Het pedagogisch beleid bestaat uit twee onderdelen: het centrale pedagogisch beleidsplan van de SKPR en een locatie specifiek pedagogisch werkplan. In het werkplan staat beschreven hoe het centrale beleid op de locatie wordt toegepast in de dagelijkse praktijk.

Het pedagogisch beleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld zodat het actueel blijft. Voor de hele organisatie geldt daarnaast het beleid voor Voorschoolse Educatie (VE) dat zichtbaar is in zowel de pedagogische visie als de uitvoering op de locaties.

Dit document biedt daarmee inzicht in het pedagogisch handelen van de SKPR, bedoeld voor ouders, (jonge) kind professionals¹ en toezichhouders zoals de GGD.

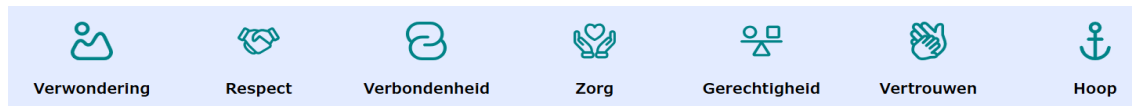
¹ Onder de term '(jonge) kind professionals' verstaan wij in dit beleid: pedagogisch professionals, pedagogisch coaches en collega's van de basisscholen die bij de opvang betrokken zijn. Indien een taak of verantwoordelijkheid specifiek bij een functie hoort, wordt de betreffende functie expliciet genoemd in het beleid.

Hoofdstuk 1 Doelstelling van de organisatie

1.1 Visie

De kenmerkende visie op onze kindercentra: *‘Wie je ook bent, je hoort erbij!’*

De visie van de SKPR is geworteld in de overtuiging *‘Wie je ook bent, je hoort erbij!’*, en sluit aan bij de brede pedagogische benadering van de RVKO. De kernwaarden die de basis vormen, zijn:

Deze waarden vinden we terug in de interacties met kinderen en ouders en vormen het fundament van onze pedagogische praktijk. Het is ons streven om een omgeving te creëren waarin een ieder zich veilig, gezien, gewaardeerd en uitgedaagd voelt.

Waar we voor staan

Binnen de SKPR hanteren wij het katholieke mensbeeld als raamwerk, niet opgelegd wel richtinggevend. Vanuit de kernwaarden dragen wij uit en ondersteunen wij alle kindercentra met concrete handvatten. Zo stimuleren we ruimte, aandacht en waardering voor de diversiteit van onze samenleving. Dat geldt zowel voor onze kinderen als voor onszelf.

Bij de SKPR werken we aan een kansrijke ontwikkeling voor ieder kind. Elke dag verzorgen wij de best mogelijke en inspirerende omgeving, waarbinnen ieder kind gestimuleerd wordt om zich op eigen wijze optimaal te ontwikkelen. De SKPR biedt kinderen hoogwaardige en eigentijdse opvang. Dit doen we vanuit onze kernwaarden.

Onze kernwaarden zijn terug te zien op alle kindercentra van de SKPR. We begeleiden de kinderen in hun ontwikkeling door hen respect voor anderen en de omgeving bij te brengen, hen te ondersteunen in het ontdekken van hun eigen talenten en hen te leren omgaan met diversiteit. Het is onze missie om kinderen de ruimte te geven om hun eigen weg te vinden, hun talenten te ontdekken en met verwondering naar de wereld om hen heen te kijken. We geloven in de kracht van diversiteit en zorgen ervoor dat ieder kind zich gewaardeerd voelt. Onze pedagogische benadering ondersteunt de groei van kinderen naar zelfstandige en zorgzame individuen die niet alleen respect hebben voor anderen, maar ook voor zichzelf en de wereld om hen heen.

Richtinggevende thema's

Bij de SKPR staat de brede ontwikkeling van kinderen centraal. In elk kindercentrum wordt een stimulerende en veilige omgeving gecreëerd, waarin elk kind zich optimaal kan ontwikkelen. Onze aanpak is gebaseerd op vijf richtinggevende thema's:

- Brede ontwikkeling, waardoor kinderen uitgroeien tot levenskunstenaar²;

² Een levenskunstenaar is iemand die van betekenis is voor de ander en om kan gaan met voorspoed en tegenslag.

- Spelend- en bewegend leren in een taalrijke omgeving;
- Ontwikkelingsgericht werken³;
- Doorgaande leer- en ontwikkellijn met hoge verwachtingen van kinderen;
- Samenwerking met ouders en ondersteunende partners.

Deze vijf thema's van de SKPR vormen de basis voor ons beleid en de dagelijkse praktijk. Door een rijke en stimulerende omgeving te creëren waarin kinderen kunnen spelen, bewegen en leren, leggen we een stevige basis voor hun verdere ontwikkeling. We hechten waarde aan een doorgaande ontwikkellijn die kinderen niet alleen cognitief, maar ook sociaal en emotioneel uitdaagt om zich volledig te ontplooien. Samen met ouders, (jonge) kind professionals en partners werken we aan een kansrijke toekomst voor ieder kind.

1.2 Verantwoorde opvang

In een wereld waarin persoonlijke relaties en wederzijds begrip steeds meer onder druk staan, willen we in verbinding staan met elkaar, de omgeving en de natuur. Wij willen wendbaar meebewegen met maatschappelijke tendensen en uitdagingen. Wij gaan veerkrachtig de toekomst tegemoet, om met lef en een gezonde dosis eigenwijsheid onze idealen te realiseren.

Vanuit bezieling werken we aan een leven waarin je moed en kracht in jezelf ontwikkelt, vanuit een positieve houding samenleeft en zorgt voor de wereld en elkaar. Bezieling gaat over je bron van energie en inspiratie, over dat waar je ten diepste in gelooft. De verbinding met iets dat groter is dan jij. Het gaat voorbij aan welke cultuur of taal dan ook. We vinden het belangrijk om in onze kindercentra aandacht te geven aan het innerlijk, gevoelens en diepste verlangens. We willen kinderen leren om vanuit zelfbewustzijn te handelen, belangen af te wegen, hun eigenwijze keuzes te maken en hun stem te ontwikkelen in dialoog en verbinding met de ander en de omgeving.

Als (jonge) kind professionals geven we elke dag het goede voorbeeld. We zien de eigenheid van ieder kind en bieden de ruimte en omgeving om hun talenten te ontdekken. We helpen kinderen zelfbewust, kritisch en onderzoekend in het leven te staan en zich te ontwikkelen op het gebied van hoofd, hart en handen.

De SKPR staat garant voor het bieden van verantwoorde opvang. Wij zorgen voor een omgeving waarin kinderen zich emotioneel veilig voelen en waarin hun persoonlijke en sociale competenties op respectvolle wijze kunnen worden ontwikkeld. Wij moedigen kinderen aan om (met zorg voor zichzelf en anderen) de wereld te onderzoeken, keuzes te maken en verantwoordelijkheid te dragen voor hun handelen. Wij doen dat door te werken vanuit de vier pedagogische basisdoelen die geformuleerd zijn door Marianne Riksen Walraven:

- Het bieden van emotionele veiligheid: zorgen voor een omgeving waarin kinderen zich veilig en geborgen voelen, zodat ze vrij kunnen exploreren en leren.

---

³ Binnen de SKPR wordt de term ontwikkelingsgericht werken bij voorkeur gebruikt in plaats van opbrengstgericht werken. Dit vanuit de beweegreden dat de focus ligt op het stimuleren van betekenisvol leren en groei, waarbij opbrengstgericht werken helpt om deze ontwikkeling meetbaar en doelgericht te ondersteunen. Het systematisch en doelgericht werken gericht op groei, resultaten en de brede ontwikkeling van het kind is hierin leidend.

- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties: kinderen stimuleren om zelfstandigheid, zelfvertrouwen en veerkracht te ontwikkelen door hen uit te dagen en nieuwe ervaringen aan te bieden.
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties: kinderen ondersteunen in het leren omgaan met anderen, samenwerken, communiceren en het ontwikkelen van empathie en sociale verantwoordelijkheid.
- Kinderen de gelegenheid bieden om zich normen en waarden eigen te maken: kinderen helpen bij het internaliseren van de waarden en normen van de samenleving, zodat ze kunnen functioneren als sociale en verantwoordelijke individuen.

De pedagogische basisdoelen worden in de volgende paragrafen uitgewerkt.

1.2.1 Emotionele veiligheid

Binnen de SKPR streven wij naar een emotioneel veilige omgeving waarin kinderen zich geborgen voelen. Belangrijk daarbij zijn goede sociale vaardigheden en het kennen van en respectvol omgaan met je leefomgeving, de rijkdommen van wereldgeloven en filosofie en vele andere bronnen voor inspiratie en zingeving. In het kleine zit het grote. We proberen kinderen weerbaarder te maken in de snel veranderende wereld.

Wij hanteren dagelijks vaste routines, zoals een herkenbaar ritueel bij het brengen en halen en gezamenlijke eetmomenten. Hierdoor krijgen onze kinderen vertrouwen in hun omgeving. Een voorspelbare dagindeling en duidelijke regels geven kinderen houvast. Structuur helpt hen begrijpen wat er gaat gebeuren, wat van hen verwacht wordt en hoe zij zich kunnen bewegen binnen de groep. Dit verkleint onzekerheid en draagt bij aan een gevoel van veiligheid.

Voor veel kinderen zijn overgangsmomenten, zoals van spelen naar eten, of van de opvang naar huis, spannende momenten. Deze momenten kunnen onrust en zelfs stress veroorzaken. Door voorspelbare signalen te geven, zoals een herkenbaar lied voor het opruimen of een vaste begroeting bij het ophalen, wordt de overgang soepeler en voelt het kind zich zekerder. Het benoemen van wat er gaat gebeuren en het bieden van individuele aandacht tijdens deze momenten helpt om spanning te verminderen.

1.2.2 Persoonlijke competentie

Vanuit de brede ontwikkeling wordt gewerkt aan de groei van levenskunstenaars binnen de SKPR. Een levenskunstenaar die van betekenis is voor de ander en kan omgaan met voorspoed en tegenslag. We leren kinderen om verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf én, vanuit naastenliefde en gemeenschapszin, voor anderen en de omgeving. Dit weerspiegelt onze kernwaarde van zorg, omdat we streven naar een omgeving waar kinderen zich ondersteund voelen in hun persoonlijke groei, zowel voor zichzelf als voor anderen.

Binnen de SKPR zijn wij ons ervan bewust dat de eerste 1000 dagen van het leven cruciaal zijn voor de cognitieve en sociaal- emotionele ontwikkeling van kinderen. Deze dagen vormen een unieke kans om een stevige basis te leggen voor een gezond en succesvol leven. Door onze zorg voor de jonge kinderen te combineren met respect voor

hun unieke behoeften, leggen we een solide basis voor hun verdere ontwikkeling. Wij erkennen het belang van deze vroege jaren en bieden ondersteuning die kinderen de kans geven om zich op hun eigen tempo te ontwikkelen.

Hoewel de eerste levensjaren cruciaal zijn, zijn wij ons ervan bewust dat ook de basisschoolperiode een belangrijke ontwikkelfase is. Kinderen verbreden hun blik op de wereld, ontdekken hun talenten en ontwikkelen hun identiteit. De BSO biedt hen hierbij een veilige en stimulerende omgeving waarin ruimte is voor autonomie, zelfexpressie en het oefenen van sociale verantwoordelijkheden: in spel, projecten en interacties met anderen.

Zo bouwen we binnen de BSO verder op de fundamenten die in de eerste jaren zijn gelegd, en ondersteunen we kinderen in hun groei tot veerkrachtige, zorgzame en betrokken mensen.

1.2.3 Sociale competentie

Binnen de SKPR zetten wij ons in voor een veilige, inclusieve en stimulerende omgeving waarin (jonge) kinderen sociale vaardigheden ontwikkelen die hen voorbereiden op het onderwijs en verdere participatie in de maatschappij. Wij hanteren een pedagogische aanpak waarin (jonge) kind professionals een sleutelrol vervullen bij het bevorderen van sociale interactie en taalvaardigheden.

(Jonge) kind professionals als rolmodel

Onze (jonge) kind professionals hebben binnen de SKPR een belangrijke voorbeeldrol. Door bewust en positief interactief gedrag voor te leven, leren kinderen hoe zij respectvol met elkaar omgaan. (Jonge) kind professionals tonen actief luistergedrag, gebruiken positieve communicatiestijlen en geven constructieve feedback en modellen. Hierdoor stimuleren zij sociale interacties en ondersteunen zij kinderen bij het opbouwen van zelfvertrouwen en sociale vaardigheden.

Een stevige taalontwikkeling

Taal is de basis voor communicatie en sociale interactie. De taalontwikkeling wordt binnen de SKPR gestimuleerd door bijvoorbeeld interactief voorlezen, gespreksroutines en het actief benoemen van taal (woordenschat), gevoelens en handelingen. Door een rijke taalomgeving te creëren en taal bewust in te zetten binnen de interacties, wordt niet alleen de sociale competentie van kinderen vergroot, maar worden ook communicatievaardigheden van kinderen versterkt. Dit draagt bij aan sociale competentie, en bereidt hen ook voor op een soepele overgang naar het primair onderwijs. Daarnaast draagt het bewust inzetten van taal in interacties bij aan de ontwikkeling van respectvolle en effectieve communicatie tussen kinderen, waardoor ze zich verbonden voelen met hun omgeving.

Spel is een krachtig middel om sociale competenties en taalontwikkeling te stimuleren. (Jonge) kind professionals nemen actief deel aan het spel van kinderen om interacties te verrijken en taalvaardigheden te bevorderen. Zij introduceren nieuwe woorden, stimuleren samenspel en helpen kinderen om sociale en communicatieve vaardigheden toe te passen in speelse situaties. Zo ervaren kinderen dat ieder kind, ongeacht zijn of

haar achtergrond, een waardevolle bijdrage levert aan het samenspel. Dit bevordert een gevoel van gelijkwaardigheid en respect binnen de groep.

De BSO biedt een unieke context waarin kinderen na schooltijd in een ontspannen sfeer met leeftijdsgenoten omgaan. Hier wordt ruimte geboden voor vrij spel, groepsactiviteiten en thematische projecten, waarbij de (jonge) kind professionals actief inzetten op het begeleiden van sociale interacties.

Door de informele setting van de BSO ontstaat een waardevolle aanvulling op de sociale vorming van kinderen. Hier leren zij vaardigheden als samenwerken, overleggen, delen en het nemen van verantwoordelijkheid, wat aan de basis staat voor hun ontwikkeling tot sociaal competente burgers.

1.2.4 Morele competentie

We begeleiden de kinderen in het vaardig worden in het voeren van respectvolle dialogen en geven hierbij zelf het goede voorbeeld. We nodigen ouders en partners in onze omgeving actief uit om samen met ons en de kinderen verantwoordelijkheid te nemen om het goede gesprek te voeren. We leren kinderen over non-verbaal gedrag en leren hen respect te hebben voor verschillen van mening. We mogen allemaal iets anders denken, onze eigen mening hebben en in vrede en harmonie naast elkaar leven. Zo realiseren we optimale ontwikkelingsmogelijkheden en pedagogische continuïteit voor alle kinderen. Kinderen leren hun eigen gevoel, emoties, reacties, talenten en kwaliteiten bewust te herkennen en ten goede te ontwikkelen. Die basis versterken leidt voor de kinderen tot respectvolle uitingen en verbonden dialogen vanuit bezieling.

Een rijke leeromgeving biedt kinderen de kans om moreel gedrag te ontwikkelen door middel van dagelijkse interacties en ervaringen. Dit kan door bewust voorbeeldgedrag van de (jonge) kind professionals, groepsactiviteiten waarbij samenwerking centraal staat en het bespreken van morele dilemma's in kindvriendelijke verhalen of situaties.

Bij de SKPR speelt diversiteit een grote rol. Het is belangrijk dat kinderen leren omgaan met verschillen in achtergrond, cultuur en overtuigingen. Door een inclusieve omgeving te creëren, waarin respect en empathie centraal staan, ontwikkelen kinderen begrip voor de anderen. In paragraaf 2.5 staat beschreven hoe we dit vertalen naar de speelleeromgeving en ons ontwikkelingsmateriaal.

De samenwerking tussen kind, ouders en (jonge) kind professionals vormt de basis voor een evenwichtige morele ontwikkeling. Wanneer deze drie partijen op één lijn zitten en elkaar versterken, krijgt het kind duidelijke en consistente boodschappen over wat wenselijk gedrag is. Dit draagt bij aan een gevoel van veiligheid en helpt het kind bij het ontwikkelen van een sterk moreel kompas.

1.2.5 Interactievaardigheden

Onze (jonge) kind professionals maken gebruik van de interactievaardigheden om uitvoering te geven aan de vier pedagogische doelen.

Kinderen worden spelenderwijs uitgedaagd in hun ontwikkeling. (Jonge) kind professionals spelen hierin een belangrijke rol als vertrouwde begeleiders die zorgen voor veiligheid, autonomie, spel, leren en sociale interacties. Door passende interactie zorgen de (jonge) kind professionals ervoor dat de kinderen zich goed voelen bij ons en ontwikkelingskansen krijgen. Bij de SKPR werken we hierbij vanuit de interactievaardigheden om uitvoering te geven aan de vier pedagogische doelen.

De interactievaardigheden van de (jonge) kind professional zijn (onder andere) als volgt zichtbaar op onze kindercentra:

1. Sensitieve responsiviteit – De (jonge) kind professionals merken de signalen van het kind op en reageren hier warm en betrokken op. Ze kijken en luisteren aandachtig naar de kinderen en benoemen wat er gebeurt. Dit geldt voor situaties die op de dag ontstaan maar ook bij de emoties van de kinderen. Hierdoor voelt een kind zich gezien en begrepen, wat bijdraagt aan het opbouwen van een vertrouwde relatie.
2. Respect voor autonomie – De (jonge) kind professionals geven kinderen de ruimte om zelf dingen te doen en uit te proberen. Dit ondersteunt hun zelfvertrouwen, helpt hen een positief zelfbeeld te ontwikkelen en draagt bij aan hun groei naar zelfstandigheid.
3. Structureren en grenzen stellen – De (jonge) kind professionals leggen de regels en grenzen op een duidelijke manier uit, zodat kinderen weten wat er van hen verwacht wordt. Er is structuur in de dag, ondersteund door dagritmekaarten die actief worden benoemd en gebruikt. De overgang naar de volgende activiteit wordt helder toegelicht, waarbij de (jonge) kind professionals de verwachtingen voor de kinderen duidelijk maken.
4. Praten en uitleggen – De (jonge) kind professionals praten op een prettige toon mét de kinderen, niet tegen de kinderen. Zij verwoorden veel van wat zij zien, voelen, ervaren en beleven. Situaties worden aangegrepen om de woordenschat uit te breiden en kinderen kennis te laten maken met gevoelens en ervaringen.
5. Ontwikkelingsstimulering – De (jonge) kind professionals grijpen (spel)momenten aan als leermomenten voor de kinderen. Spel wordt gestimuleerd door een stimulerende en uitdagende speelleeromgeving, waarin gevarieerd materiaal aanwezig is dat aansluit bij de verschillende ontwikkelingsgebieden. De (jonge) kind professionals spelen in op en ondersteunen initiatieven van kinderen.
6. Begeleiden van interacties tussen kinderen – De (jonge) kind professionals creëren een omgeving waarin alle kinderen deel uitmaken van de groep, waarin dingen gezamenlijk worden beleefd. Het meegeven van positieve ervaringen in sociale interacties, vanuit samenspel staat centraal.

Het inzetten van de interactievaardigheden bevordert positieve relaties en biedt kinderen kansen om te groeien op alle ontwikkelingsgebieden.

1.3 Kansrijk ontwikkelen in een stimulerende omgeving

1.3.1 Bewegen als basis

De motorische ontwikkeling is een belangrijke basis binnen onze pedagogische aanpak. In onze kindercentra worden zowel de grove als de fijne motoriek gestimuleerd door middel van bewegingsvrijheid, spel en activiteiten. Door kinderen, van jong tot oud, veel bewegingsvrijheid te bieden en daarnaast uit te dagen met gevarieerde en doelgerichte bewegingsmomenten, ondersteunen wij hun ontwikkeling op een speelse en natuurlijke manier. In de stedelijke omgeving waarin veel van onze kinderen opgroeien is bewegingsruimte, sporten en buitenspelen niet vanzelfsprekend. Daarom is het investeren in een gezonde levensstijl belangrijk voor het creëren van optimale kansen (buitenspelen, fruit, water drinken) voor de ontwikkeling van de kinderen.

1.3.2 Ruimte voor groei: ontwikkelingsgericht en op maat

Binnen onze organisatie werken we volgens een ontwikkelingsgerichte benadering, waarbij we de individuele behoeften en mogelijkheden van ieder kind centraal stellen. Dit houdt in dat onze (jonge) kind professionals inspelen op de zone van de naaste ontwikkeling van het kind en doelbewust activiteiten aanbieden die hun groei en zelfredzaamheid bevorderen. De opgestelde kerndoelen (SLO) en de doorlopende leerlijnen vormen de basis voor ons aanbod. Door middel van observaties en kindvolgsystemen krijgen wij inzicht in de ontwikkeling van het kind en kunnen we passende ondersteuning bieden.

1.3.3 Wie je ook bent, je hoort erbij!

Geen kind is hetzelfde en ieder kind ontwikkelt zich op haar eigen tempo en niveau. Onze doelstelling is om ieder kind de kans te geven om zich rijk te ontwikkelen. Als organisatie met 23 kindercentra in Rotterdam en omstreken zijn we ons ervan bewust dat er in onze maatschappij sprake is van ongelijke kansen voor kinderen. Hier leggen we ons niet bij neer. Het leveren van maatwerk binnen onze kaders en wettelijke mogelijkheden is belangrijk op onze kindercentra; zo realiseren we kansrijke opvang voor ieder kind. We zorgen voor een stevige basis van kennis en vaardigheden, met aandacht voor de rol en impact die moderne technologie hierin heeft.

1.3.4 Stimulerende taalomgeving

Op de kindercentra wordt een talige speelleeromgeving gestimuleerd waarbij een goede taalontwikkeling voor de kinderen bevorderd wordt. Dit draagt bij aan hun persoonlijke competentie en stimuleert hen om op een respectvolle manier met taal en communicatie om te gaan. Door taalvaardigheid te bevorderen, bieden we kinderen de mogelijkheid om zich vol vertrouwen uit te drukken en zich verder te ontwikkelen. Dit heeft een directe impact op hun sociaal-emotionele groei en het versterken van hun verbondenheid met anderen. We doen dit door middel van een stevig taalaanbod (rijk en gevarieerd, door bijvoorbeeld het themagericht werken en de herhaling van activiteiten aanbod) en het bieden van veel taalkansen (toepassen van taal in verschillende situaties zoals rollenspellen, gesprekken en interactief voorlezen). Daarbij zorgen onze (jonge) kind professionals voor gerichte taalfeedback (rolmodel zijn).

Samenwerking met de Rotterdamse Bibliotheek

Binnen onze Rotterdamse kindercentra werken wij intensief samen met de Bibliotheek Rotterdam om het taalaanbod te versterken en het plezier in (voor)lezen te stimuleren. Ook in de andere deelgemeenten onderzoeken we met de locaties, en in samenwerking met de bibliotheek, steeds naar mogelijkheden voor een grotere inzet van leesplezier en taalontwikkeling.

De Rotterdamse samenwerking is gericht op het versterken van de taalomgeving van onze peutergroepen en sluit aan bij onze visie op kansrijke ontwikkeling. Door middel van programma's als Boekstart en aansprekende voorleesactiviteiten brengen we kinderen al vroeg in aanraking met boeken en verhalen. Hiermee stimuleren we een natuurlijke, speelse omgang met taal en boeken, waarin nieuwsgierigheid en verbeeldingskracht centraal staan.

Vormgeving van de samenwerking

De samenwerking met de bibliotheek krijgt vorm door middel van:

- Programma's zoals Boekstart, die jonge kinderen in aanraking brengen met boeken en verhalen;
- Aansprekende voorleesactiviteiten, afgestemd op de belevingswereld van peuters;
- Opleiding van een voorleescoördinator per locatie, die als kartrekker optreedt voor leesbevordering binnen het team;
- Samenstellen van een gevarieerde en aantrekkelijke boekencollectie, die regelmatig wordt vernieuwd;
- Training en ondersteuning van pedagogisch professionals door bibliotheekprofessionals.

Daarnaast worden ook ouders actief betrokken bij het leesbevorderingsbeleid. Zo ontstaat een doorgaande lijn tussen peutergroep en thuis, waarin taal en lezen een steeds meer vanzelfsprekend onderdeel vormen van de dagelijkse beleving van het kind. Zodat dit bijdraagt aan een stimulerende, inclusieve en talige pedagogische omgeving waarin kinderen spelenderwijs groeien in taal, communicatie en zelfvertrouwen.

1.3.5 Doorlopende leer- en ontwikkellijnen

Wij vinden het belangrijk dat kinderen de overstap naar de basisschool vol vertrouwen kunnen maken. Daarom richten we ons op een soepele overgang, waarin we bouwen aan vertrouwen in hun eigen kunnen. We zorgen voor een veilige en stimulerende omgeving die de kinderen in hun sociale, emotionele en cognitieve ontwikkeling ondersteunt.

In samenwerking met basisscholen en partners in de wijk zorgen wij voor een doorgaande lijn in de ontwikkeling van de kinderen. Het bieden van een ononderbroken ontwikkellijn voor jonge kinderen met als doel het bevorderen van een soepele overgang naar de basisschool staat centraal in onze aanpak. Dit doen we door kinderen stapsgewijs te laten wennen aan basisvoorwaarden, zoals zelfredzaamheid, op sociaal-emotioneel gebied bijvoorbeeld het omgaan met afscheidssituaties en het begrijpen van eenvoudige instructies. Door hier gericht aandacht voor te hebben, zorgen we ervoor dat kinderen vol vertrouwen de volgende stap in hun ontwikkelpad kunnen maken.

De kindercentra van de SKPR zijn allen gehuisvest in een school van de RVKO en worden aangestuurd door de directie die zowel verantwoordelijk is voor het kindercentrum als de

school. Dit maakt dat de samenwerking tussen de (jonge) kind professionals van het kindercentrum en de leerkrachten van school als een vanzelfsprekendheid wordt gezien. In de praktijk is dit zichtbaar in gezamenlijke activiteiten waarbij de peuters en kleuters elkaar ontmoeten en samenspelen. Daarnaast is er afstemming over thema's in de groepen en wordt de werkwijze op de groepen met elkaar besproken. Bovendien wordt er veel aandacht besteed aan de warme overdracht bij de overgang naar de kleuters en is de intern begeleider van de school betrokken bij kinderen die ondersteuning nodig hebben. Ook tussen de BSO en de school vindt er afstemming plaats om ervoor te zorgen dat kinderen zich in alle onderdelen van hun dag vertrouwd en veilig voelen.

Bij de overgang naar de basisschool én de BSO wordt aan ouders/verzorgers toestemming gevraagd voor een warme overdracht, alvorens er gegevens worden gedeeld en/of de zorg rondom het kind wordt besproken.

Met deze aanpak biedt de SKPR een rijke en stimulerende omgeving waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen op persoonlijk, motorisch en cognitief vlak. Hierbinnen is ruimte voor ieder kindercentrum om eigen accenten te leggen, passend bij de visie van de school.

De SKPR ziet het ook als een belangrijk onderdeel om zorg te dragen voor een doorlopende leer- en ontwikkellijn naar de buitenschoolse opvang. Tevens wordt er gewerkt met twee wenmomenten op de buitenschoolse opvang, ter bevordering van het vertrouwen en de emotionele veiligheid in een nieuwe omgeving.

Hoofdstuk 2 Organisatie en voorschoolse educatie

2.1 Stabiliteit van de opvang voor kinderen

2.1.1 Groepsgrootte dagopvang

De opvang van de dagopvang vindt plaats in stamgroepen. Om te zorgen voor stabiliteit van de opvang voor de kinderen wordt elk kind opgevangen in één vaste stamgroep. Een kind maakt gedurende de week gebruik van ten hoogste twee verschillende stamgroep ruimtes. Als een kind tijdelijk wordt opgevangen in een andere stamgroep dan de vaste stamgroep, wordt hiervoor eerst schriftelijk toestemming aan de ouders gevraagd.

Bij de groep 0 tot 2 jaar werken we met een maximale omvang van 14 feitelijk aanwezige kinderen. Hierbij wordt ten minste één jonge kind professional ingezet per 3 kinderen (0 - 1 jaar) en één jonge kind professional ingezet per 5 kinderen (1 - 2 jaar). Bij de peutergroepen (2 - 4 jaar) werken we met een maximale omvang van 16 feitelijk aanwezige kinderen. Hierbij wordt ten minste één jonge kind professional voorschoolse educatie ingezet per acht kinderen. Bij deze groepsgroottes kunnen de jonge kind professionals alle kinderen de aandacht en zorg geven die noodzakelijk is.

De maximale grootte van de stamgroep en het aantal kinderen per jonge kind professional is vastgelegd in het Besluit kwaliteit kinderopvang.

Leeftijd kinderen	Minimaal aantal jonge kind professional	Maximaal aantal kinderen	Maximaal aantal kinderen in stamgroep
<i>0 - 1 jaar</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>12</i>
<i>1 - 2 jaar</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>16</i>
<i>2 - 3 jaar</i>	<i>1</i>	<i>8</i>	<i>16</i>
<i>3 - 4 jaar</i>	<i>1</i>	<i>8</i>	<i>16</i>

In het werkplan van het kindercentrum is het schema weergegeven, zoals deze van toepassing is op de locatie.

Kinderen die niet direct geplaatst kunnen worden (vanwege de maximale groepsgrootte) worden op de wachtlijst geplaatst. Op het moment dat er een plaats beschikbaar is, hanteren we de volgende voorrangsregels:

- eerst peuters met indicatie extra spelen en leren van de wachtlijst of nieuw aangemeld met een broer of zus op de basisschool die verbonden is met het kindercentrum;
- dan peuters zonder indicatie extra spelen en leren van de wachtlijst of nieuw aangemeld met een broer of zus op de basisschool die verbonden is met het kindercentrum;
- dan peuters met extra spelen en leren van de wachtlijst;
- dan peuters zonder extra spelen en leren van de wachtlijst;
- dan nieuw aangemelde peuters met extra spelen en leren;
- dan nieuw aangemelde peuters zonder extra spelen en leren;
- ten slotte peuters zonder extra spelen en leren voor wie extra uren boven op het VE-programma peuteropvang of het VE-programma dagopvang worden afgenomen.

Bij crisisplaatsing kan van bovenstaande voorrangregels worden afgeweken.

2.1.2 Groepsgrootte BSO

Alle locaties van de SKPR werken volgens de BKR-rekentool van de Rijksoverheid. Daarmee berekenen we hoeveel (jonge) kind professionals er minimaal aanwezig moeten zijn op een groep. Na de dagelijkse schooltijd en gedurende vrije middagen van de basisschool mag er maximaal een halfuur worden gewerkt met tenminste de helft van de (jonge) kind professionals. Als de BSO dagelijks tien uur of meer open is, mag er per dag maximaal drie uur worden gewerkt met ten minste de helft van de (jonge) kind professionals. In het basisrooster per locatie staat hoe de inzet van (jonge) kind professionals is geregeld voor elke groep.

2.1.3 Wenbeleid

We hechten veel waarde aan een warme, zorgvuldige start voor ieder kind. Of het nu gaat om een eerste kennismaking met het kindercentrum, de overgang naar de basisschool of het starten op de BSO: een kind moet zich veilig en vertrouwd voelen om zich goed te kunnen ontwikkelen.

Voorafgaand aan de startdatum vinden er twee wenmomenten plaats, mits de plaatsingsovereenkomst is ondertekend. Tijdens deze momenten maakt het kind kennis met de mentor, andere jonge kind professionals, de groepsgenoten, de groepsruimte en het dagritme. Ouders/verzorgers hebben vooraf een intakegesprek waarin praktische zaken en het wenproces worden besproken. Bij het plaatsen van broertjes of zusjes in dezelfde groep wordt samen met ouders gekeken naar wat het beste is voor alle betrokkenen.

Vanaf 3 jaar kunnen ouders hun kind aanmelden voor de basisschool. Wanneer start zodra het kind 3 jaar en 10 maanden is, met maximaal vijf dagdelen. Wanneer het kind naar de in pandige school doorstroomt, neemt de mentor van het kind het initiatief om voorafgaand aan het eerste wenmoment al een keer rond te kijken bij de kleutergroep. Deze momenten dragen bij aan het opbouwen van vertrouwen en het gevoel van veiligheid in de nieuwe situatie.

Ook bij de BSO zorgen we voor een zorgvuldige start. Ondanks dat kinderen al schoolervaring hebben, kan de overgang naar de buitenschoolse opvang spannend zijn door nieuwe gezichten, routines en groepsdynamiek. Voorafgaand aan de plaatsing vindt een intakegesprek plaats waarin afspraken over het wennen worden gemaakt. Het kind maakt op een rustig moment kennis met de groep, de (jonge) kind professionals, de ruimte en het activiteitenaanbod. Hierbij hanteren we een flexibele benadering, afgestemd op de behoefte van het kind en in overleg met ouders. De mentor van het kind is tijdens het wennen het vaste aanspreekpunt en begeleidt het kind tijdens de eerste periode, met aandacht voor welbevinden en betrokkenheid. Net als bij de dagopvang en de overgang naar school staat ook bij het wennen op de BSO het creëren van veiligheid, voorspelbaarheid en persoonlijke aandacht centraal.

2.1.4 Vaste gezichten en mentorschap

Binnen de SKPR werken wij op alle groepen met vaste gezichten. Vóór het eerste levensjaar: aan een kind in de leeftijd tot één jaar worden ten hoogste twee vaste jonge kind professionals toegewezen, waarvan per dag ten minste één jonge kind professional werkzaam is in de stamgroep van het betreffende kind. Indien er vanwege de grootte van de stamgroep met drie of meer jonge kind professionals tegelijkertijd gewerkt wordt, worden er ten hoogste drie vaste jonge kind professionals toegewezen aan een kind in de leeftijd tot één jaar.

Vanaf één jaar: aan een kind van één jaar of ouder worden ten hoogste drie vaste jonge kind professionals toegewezen waarvan per dag ten minste één jonge kind professional werkzaam is in de stamgroep van dat kind. Indien er vanwege de grootte van de stamgroep met drie of meer jonge kind professionals tegelijkertijd gewerkt wordt, worden er ten hoogste vier vaste jonge kind professionals toegewezen aan een kind van één jaar of ouder.

Mocht er uitval zijn door ziekte of andere omstandigheden wordt er zoveel mogelijk rekening gehouden bij het inzetten van een andere jonge kind professional, zodat de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind wordt gewaarborgd. Dit doen we door de vaste groepssamenstelling die stabiliteit geeft en het gebruik maken van een vast dagritme en vaste routines. Daarbij zorgen de kindercentra dat ze een jonge kind professional inzetten die voor de kinderen al bekend is. Dit kan bijvoorbeeld een jonge kind professional zijn van de naaste groep, de pedagogisch coach of een andere medewerker die ook VE gekwalificeerd is. Allen zijn bekend voor ouders en kinderen, mede doordat zij allen op dezelfde locatie werken en elkaar regelmatig zien. Wij streven er echter te allen tijde naar om zo min mogelijk af te wijken van het vaste gezichtenprincipe.

Bij de SKPR werken wij met mentorschappen. Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. Dat is één van de (jonge) kind professionals van de groep. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de ouders en voert ook het intakegesprek. Ze vertelt het kind en de ouders onder andere wat haar rol als mentor betekent. Allereerst volgt de mentor de ontwikkeling van het kind. Ze heeft aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van het kind en nodigt de ouders uit om daarover in gesprek te gaan. Verder streeft ze naar een soepele overgang tussen thuis, de opvang en het basisonderwijs. Als de mentor langere tijd afwezig is, zorgen we voor vervanging. De nieuwe mentor licht de ouders daarover in. Als we een mentor toewijzen, kiezen we er een die voldoende aanwezig is tegelijkertijd met het kind. We houden ook rekening met het aantal kinderen waarvan een (jonge) kind professional al mentor is.

2.1.5 Drie-uurs regeling

Onze kindercentra, waar ten minste tien aaneengesloten uren opvang wordt geboden, kunnen onder bepaalde voorwaarden voor ten hoogste drie uren per dag minder beroepskrachten inzetten.

In het werkplan wordt beschreven hoeveel beroepskrachten, afhankelijk van de BKR, per groep ingezet worden en wat daarbij de gangbare personeelsdiensten en de reguliere pauzetijden zijn.

Ook wordt beschreven in welke situaties er afgeweken wordt van de BKR, welke pedagogische afwegingen daarbij gelden én hoe aandacht wordt besteed aan de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind, indien van toepassing bij onze kindercentra met dagopvang.

2.1.6 Opvang extra dagdelen/ruilen van dagen

Het is mogelijk om incidenteel een extra dag opvang af te nemen of een ruildag aan te vragen. Dit is alleen mogelijk als er ruimte is in de groep en er geen extra inzet van personeel nodig is. We streven ernaar de kinderen op te vangen in de eigen groep, zodat ze zich veilig en geborgen voelen. Er wordt samen met ouders bekeken of deze extra opvang mogelijk is. Als er op de eigen groep geen plek meer is, kunnen we kinderen ook op een andere groep opvangen. Wij vragen de ouders dan vooraf schriftelijk om toestemming. Het aanvragen van een (incidentele ruil)dag of een deel van de dag wordt schriftelijk aanvraagt via de e-mail of ouderapp. Dit wordt minimaal 7 dagen van tevoren gedaan door ouders.

2.2 Stage- en vrijwilligersbeleid

Naast onze (jonge) kind professionals zijn er vaak één of meer BBL'ers en stagiairs aanwezig die het vak van pedagogisch professional leren. Ze voeren verzorgings- en begeleidingstaken uit en assisteren bij activiteiten. Dat doen ze onder verantwoordelijkheid van de (jonge) kind professionals. Die zijn altijd in de buurt. Naarmate de opleiding vordert, neemt de zelfstandigheid van de BBL'ers en stagiairs toe. Elke student wordt gekoppeld aan een werkbegeleider uit de kinderopvang. Voorafgaand aan de stageperiode wordt er een kennismakingsgesprek gepland tussen de werkbegeleider en de student. In dit gesprek wordt hij/zij geïnformeerd over de visie, de werkwijze, afspraken binnen de school en worden de beleidsplannen doorgenomen en meegegeven om na te lezen. Ook maakt de stagiaire kennis met de directie van de school. De werkbegeleider is de persoon die ook het directe contact onderhoudt met de opleiding waar de stagiaire de opleiding volgt.

Een aantal voorbeelden van taken die stagiaires kunnen uitvoeren zijn hieronder beschreven.

Huishoudelijke taken zoals:

- De ruimte klaarzetten en opruimen na afloop van een dagdeel
- Tafels/hoeken in de groep schoonmaken indien nodig

Verzorgende taken zoals:

- Verschonen en helpen bij toiletgang
- Begeleiden en verzorgen van eet- en drinkmomenten

Begeleidende taken zoals:

- Meespelen in een hoek
- Activiteit begeleiden in hoek, kring, kleine groep (denk aan bewegen, rollenspel, bouwen, voorlezen, spelletje doen, knutsel enzovoorts)

Verdiepende taken zoals:

- Geheel voorbereiden, uitvoeren en evalueren van activiteiten

De werkbegeleider volgt qua begeleiding in ieder geval de eisen zoals omschreven in de stage-opdracht vanuit school.

Het volledige stage- en vrijwilligersbeleid is beschikbaar op de website www.skpr.nl en kan opgevraagd worden op de locatie.

2.3 Pedagogisch beleidsmedewerker VE

In Rotterdam wordt al jarenlang gewerkt aan de zogenaamde Rotterdamse A-kwaliteit. Eén van de belangrijkste onderdelen binnen de Rotterdamse A-kwaliteit is het feit dat er bij de bezetting van een groep de volgende keuze wordt gemaakt: een mbo-geschoolde jonge kind professional staat naast een hbo-geschoolde medewerker die op deze wijze de VE-coaching aanbiedt op de groep. De hbo-geschoolde medewerker heeft relevante coachpapieren en bezit het VE certificaat óf bij twee mbo-geschoolde jonge kind professionals op een groep is 4 uur begeleiding per groep per week beschikbaar van een hbo-opgeleide coach.

Het doel van de VE-coaching is het kwalitatief verhogen van de VE-kwaliteit. De inzet van de pedagogisch beleidsmedewerkers VE wordt verdeeld over de verschillende SKPR kindercentra. Jaarlijks wordt op 1 januari op basis van het aantal doelgroepkinderen vastgelegd hoeveel uren pedagogisch beleidsmedewerker VE aan een locatie worden toebedeeld.

Elk jaar wordt de focus voor de locaties vastgesteld, op basis van evaluaties, gemeentelijke speerpunten en inbreng van (jonge) kind professionals, pedagogisch coaches en het team Jonge Kind. In 2026 ligt de nadruk op verdieping en borging van pedagogische kwaliteit binnen de kinderopvang, met spelend leren en motorische ontwikkeling als uitgangspunt. De pedagogisch coaches spelen hierbij een centrale rol: zij begeleiden teams in het creëren van een rijke, beweegvriendelijke leeromgeving waarin spelend leren en motorische ontwikkeling centraal staan. Coaches stimuleren bewust pedagogisch handelen door medewerkers te ondersteunen in observeren, meespelen en aansluiten bij de ontwikkelfase van het kind.

Daarnaast zullen de teams in 2026 hun kwaliteitsontwikkeling verder verdiepen door de inzet van het zelfobservatie-instrument Pedagogische Praktijk in Beeld (PiB). Met PiB observeren de pedagogisch coaches en analyseren teams hun eigen pedagogisch handelen op gestructureerde wijze. Dit stimuleert teamreflectie, maakt sterke punten en ontwikkelpunten inzichtelijk, en bevordert de ontwikkeling van een gedeelde taal over pedagogische kwaliteit. Zo wordt kwaliteitsontwikkeling onderdeel van een continue cyclus binnen de teams.

2.4 VE-programma

Al onze kindercentra gebruiken een VE-programma. Dit programma is ontworpen om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren, met speciale aandacht voor de domeinen sociaal-emotioneel, taal/geletterdheid, motoriek en rekenen. Het realiseren van de doelen op de bovengenoemde vier domeinen staat centraal, het gekozen VE-programma

is hierbij ondersteunend. In elk werkplan is de gekozen VE-methode beschreven, evenals de manier waarop hiermee gewerkt wordt.

Peuters met een indicatie extra spelen en leren komen in aanmerking voor 960 uur voorschoolse educatie tussen 2,5 en 4 jaar. Elk VE-kindercentrum beschrijft in het werkplan de dagelijkse werkwijze gebaseerd op het VE-programma. Daarnaast is er in elk werkplan beschreven hoe er invulling wordt gegeven aan de 960 uur, rekening houdend met het wegvallen van uren door o.a. studiedagen.

Door jaarlijks nascholing en bijscholing te organiseren, bijvoorbeeld training op het gebied van werken met interactievaardigheden, zorgen we dat de jonge kind professionals hun kennis en vaardigheden op peil houden waardoor ze effectief kunnen omgaan met de behoeften en ontwikkeling van de kinderen in het kindercentrum (zie opleidingsplan).

2.5 Speelleeromgeving

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en willen alles om zich heen onderzoeken. Hiervoor bieden we in onze kindercentra volop de gelegenheid, bijvoorbeeld met spullen en materialen waarover ze zich kunnen verwonderen. Een omgeving die kinderen de ruimte geeft om te experimenteren en ontdekken. Door de inrichting van de groepsruimtes aan te passen (denk aan o.a. de groepssamenstelling en de thema's waarmee gewerkt wordt) bieden we kinderen blijvend een uitdagende omgeving waar genoeg te onderzoeken is.

De inrichting van een passende ruimte is cruciaal voor het spelend leren van kinderen. De indeling en inrichting van de ruimte, het materiaal, de sfeer: dit alles is van invloed op hoe kinderen zich ontwikkelen en op hoe veilig en prettig ze zich voelen. We houden in de ruimtes rekening met de diverse culturen en diversiteit van onze kinderen. We bieden de kinderen een uitdagende en stimulerende speelleeromgeving waarbij rekening is gehouden met de ontwikkelingsfase van alle kinderen. Het spelen en leren in verschillende hoeken is hier onderdeel van. In de praktijk zijn minimaal de volgende hoeken terug te zien:

- Een huis- of poppenruimte: een ruimte met o.a. een keuken, tafel, huishoudelijke apparaten en – producten, servies, poppen, een bed.
- Een bouwruimte: een ruimte met duplo, houten blokken, constructiemateriaal.
- Een ontdekrimte: een ruimte waar sensorisch spel wordt gestimuleerd met o.a. zand, water, confetti, scheerschuim, pasta en bijvoorbeeld schepjes en boten.
- Een leesruimte: een gezellige ruimte met boeken, kussens en knuffels.
- Een puzzel- en spellenruimte: een ruimte waarin kinderen de ruimte hebben om aan de slag te gaan met cognitieve ontwikkelingsmaterialen.
- Een beweegrimte: een ruimte waarin vrij bewegen wordt gestimuleerd met o.a. klim- en klautermaterialen, ballen, lage klamblokken, tunnels of evenwichtsbalken voor de motorische ontwikkeling.

Deze hoeken helpen jonge kinderen spelenderwijs te leren en zich op verschillende gebieden te ontwikkelen. Er is met de diverse hoeken ruimte voor het kind om zich zowel sociaal-emotioneel, cognitief (taal/geletterdheid en rekenen) en motorisch te

ontwikkelen. Om kinderen te blijven prikkelen en uitdagen worden materialen in de hoeken minimaal met elk thema aangepast en/of worden er themamaterialen toegevoegd. Kinderen en ouders/verzorgers worden zoveel mogelijk betrokken bij de inrichting van de hoeken, door bijvoorbeeld te vragen om materiaal mee te laten nemen en/of iets mee naar huis te geven om mee te spelen of in te lezen.

We maken een koppeling tussen de belevingswereld van kinderen en de buitenwereld waarbij we gebruik maken van echt en 'open-ended' materiaal. Hiermee tonen we respect voor de autonomie van kinderen. Daarnaast is er aandacht voor inclusie in het materiaal, in de praktijk is dit onder andere te zien in diversiteit van het materiaal (poppen, huishoek, boeken). De locaties worden gestimuleerd om de thema's zoveel mogelijk terug te laten komen in de verschillende hoeken. Het inrichten van een themahoek behoort ook tot de mogelijkheden. In deze hoek is een wisselende inrichting. Waar mogelijk sluiten de thema's van de kindercentra aan bij de thema's van school.

Ook bij de inrichting van de BSO staat het kind centraal. We stimuleren eigenaarschap door kinderen te betrekken bij het bedenken van activiteiten en het inrichten van ruimtes. Dit bevordert hun zelfstandigheid, zelfvertrouwen en sociale ontwikkeling. De speelleeromgeving sluit aan bij de interesses, talenten en behoefte aan ontspanning van basisschoolkinderen. Na een schooldag hebben zij vaak behoefte aan vrijheid en eigen regie, daarom bieden we een gevarieerd activiteitenaanbod, waarin kinderen zelf kunnen kiezen: creatief, sportief, onderzoekend of juist rustgevend. Daarnaast besteden we aandacht aan inclusie en diversiteit, zichtbaar in materialen, spelvormen en thema's. Zo voelt ieder kind zich welkom en erkend. Binnen de BSO worden verschillende zones ingericht die deze uitgangspunten ondersteunen:

- Een chill- of rustruimte, waar kinderen zich kunnen terugtrekken met een boek, muziek of knuffels.
- Een creatief atelier, met materialen om te tekenen, schilderen, bouwen, timmeren of te knutselen.
- Een techniek- of ontdekruimte, waarin kinderen kunnen experimenteren met techniek, natuur en wetenschap.
- Een spelletjes- en bouwruimte, met gezelschapsspellen, constructiemateriaal en ruimte om samen of alleen te bouwen.
- Een beweeg- en/of buitenruimte met sport- en spelmogelijkheden, afgestemd op verschillende leeftijden en voorkeuren.

In het werkplan van het kindercentrum is de inrichting van de hoeken beschreven, evenals hoe er vorm wordt gegeven aan het terug laten komen van de thema's in de hoeken.

2.6 Kindvolgsysteem

De kinderen worden gestimuleerd in hun ontwikkeling, maar ook gevolgd. Op de dagopvang werken we met een geïmplementeerd observatiesysteem om de ontwikkeling van kinderen te volgen op de domeinen: sociaal-emotioneel, taal en geletterdheid, motoriek en rekenen, gerelateerd aan de SLO-doelen. Op onze locaties wordt een kind minimaal drie keer geobserveerd. De eerste observatie met registratie vindt plaats

binnen drie maanden na binnenkomst op het kindercentrum, op de leeftijd van 2.3 óf 2.9, afhankelijk van het moment van instromen op het kindercentrum. Vervolgens wordt er halfjaarlijks geobserveerd, geregistreerd en wordt er een ontwikkelingsgesprek gevoerd met de mentor en ouder(s)/verzorger(s), op de leeftijd van 3.3 en 3.10. Het laatste observatiemoment wordt tijdens de peuterperiode gedaan op de leeftijd van 3.10, deze wordt, na toestemming van ouder(s)/verzorger(s), gedeeld bij de warme overdracht naar de basisschool. Indien er sprake is van zorgkinderen wordt tijdig een gesprek gevoerd, zodat de school minimaal zes maanden de tijd heeft om onderzoek te doen in het kader van passend onderwijs.

De gegevens die voortkomen uit het kindvolgsysteem worden op ieder kindercentra gebruikt op locatie-, groeps- en kindniveau. De uitkomsten geven de (jonge) kind professionals inzicht in de ontwikkeling van de kinderen, worden gebruikt om het aanbod af te stemmen waarbij de zone van de naaste ontwikkeling de belangrijkste leidraad is én vormen de basis voor de ontwikkelgesprekken met ouders/verzorgers. Daarnaast worden de gegevens ook gebruikt om de algemene tendensen en aandachtspunten van een groep (locatie) in kaart te brengen. Hierop wordt het programma afgestemd en worden er keuzes gemaakt voor de indeling van de ruimte en de activiteiten. Op deze manier wordt er opbrengstgericht gewerkt, zodat kinderen op de juiste manier begeleid worden. Bij onze kindercentra is het Rotterdamse kwaliteitskader leidend. Bij onze kindercentra buiten Rotterdam wordt specifiek gekeken wat eventueel anders is en waar nodig worden aanpassingen gemaakt. De locatie maakt een bewuste keuze voor een kindvolgsysteem, waar mogelijk aansluitend op het systeem dat wordt gebruikt op de basisschool.

Ook binnen de BSO vinden we het belangrijk dat ieder kind zich gezien en gewaardeerd voelt. Vanuit deze betrokken houding volgen wij kinderen planmatig en registreren wij hun ontwikkeling, zodat we hun groei en welbevinden bewust kunnen ondersteunen. In het werkplan wordt concreet beschreven op welke manier dit planmatig volgen vorm krijgt binnen het kindercentrum.

2.7 Zorg

Om de ontwikkeling van kinderen zo goed mogelijk te kunnen stimuleren is goede zorg nodig. Hieronder geven wij meer duidelijkheid over wie wat doet omtrent de begeleiding van een kind binnen onze organisatie.

2.7.1 Beleid

De pedagogisch coaches, werkzaam op ieder kindercentrum, dragen samen met de schooldirectie zorg dat er op de kindercentra conform het pedagogisch beleidsplan wordt gehandeld. Team Jonge Kind biedt ondersteuning en geeft advies aan de pedagogisch coaches en/of directie van de kindercentra.

De coördinatie van de uitvoering van het pedagogisch beleidsplan wordt uitgevoerd door de pedagogisch coaches met ondersteuning vanuit de directie.

De jaarlijkse evaluatie van het pedagogisch beleidsplan wordt voor de standaardindeling gedaan door Team Jonge Kind. Vervolgens wijzigen de pedagogisch coaches, in

samenwerking met de directie, de werkplannen met betrekking tot de specifieke informatie van het kindercentrum. Dit wordt digitaal doorgevoerd en een hard copy van de nieuwste versie wordt beschikbaar gesteld op ieder kindercentrum.

2.7.2 Zorg omtrent kinderen

Binnen onze kindercentra worden de zorgtaken opgepakt door de pedagogisch coaches en de intern begeleider. De intern begeleiders zijn zowel werkzaam voor de kindercentrum als de school. Ze zijn hierdoor al vroeg betrokken bij de ontwikkeling van het jonge kind en kunnen indien nodig ingezet worden bij ontwikkelings- en zorgvragen. Op deze manier wordt er gewerkt aan een structurele samenwerking en verbinding tussen de kindercentra en scholen ten behoeve van de optimale ontwikkeling van kinderen en een soepele overgang. Indien nodig worden er zorgpartijen in de wijk en/of het samenwerkingsverband (v.a. 3,2 jaar) ingezet, altijd na overleg en in samenwerking met ouders.

Wanneer er zorgen zijn rondom een kind wordt er gebruik gemaakt van het stappenplan en de zorgkaart die gemaakt zijn door PACT Jonge Kind, een samenwerking van (jonge) kind professionals en beleidsmedewerkers van de gemeente Rotterdam. Hierin worden hulpmiddelen geboden aan de (jonge) kind professionals om hen op weg te helpen in situaties waarbij er zorgen zijn. Alle (jonge) kind professionals van de SKPR zijn hiervan op de hoogte en het stappenplan en de zorgkaart zijn beschikbaar op ieder kindercentrum. De uitvoering hiervan is onderdeel van de kwaliteitscyclus van de SKPR. Jaarlijks worden de (jonge) kind professionals hierop bevraagd tijdens een locatiebezoek. Daarnaast zijn deze afspraken vast onderdeel van de overleggen op ieder kindercentrum. Nieuwe collega's worden bij de start van het dienstverband geïnformeerd over het stappenplan en de zorgkaart en alert gemaakt deze hulpmiddelen toe te passen wanneer er zorgen zijn rondom een kind.

De MOA (meld-, overleg- en overlegplicht) is opgenomen in ons protocol meldcode en grensoverschrijdend gedrag voor onze kindercentra. Het protocol is beschikbaar op de website www.skpr.nl en kan opgevraagd worden bij het kindercentrum.

De communicatie rondom zorgen over een kind verloopt middels een gesprek met de ouder/verzorger en de (jonge) kind professionals, met ondersteuning vanuit de pedagogisch coach. Indien nodig kan de intern begeleider die werkzaam is voor zowel de school als het kindercentrum aansluiten bij een gesprek. Afhankelijk van het gesprek en de mate van zorg is het mogelijk dat er een externe partij aansluit (bijvoorbeeld een medewerker vanuit het samenwerkingsverband) om de zorgen met ouders te bespreken.

Vroegtijdig signaleren

Onze (jonge) kind professionals zijn getraind in het vroegtijdig signaleren van taal- en sociale ontwikkelingsproblemen of een mogelijke ontwikkelingsvoorsprong bij jonge kinderen. Daarbij wordt er stevig samengewerkt met de intern begeleiders van de scholen in ieder kindercentrum. In samenwerking met ouders en specialisten wordt (indien mogelijk) passende ondersteuning geboden, zodat elk kind de kans krijgt zich optimaal te ontwikkelen. Dit met als doel een stimulerend kindercentrum thuisnabij te

kunnen bieden en een ononderbroken leer- en ontwikkelingslijn naar de basisschool te bevorderen.

2.8 Samenwerking met ouders

De betrokkenheid van ouders bij de SKPR omvat twee belangrijke aspecten. Ouders als partners in de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen en oudermedezeggenschap. Deze medezeggenschap is vormgegeven via oudercommissies, waarin ouders formeel meepraten en adviseren over beleid en praktijk binnen de kindercentra.

2.8.1 Ouders als partners

Het is van groot belang dat er een goede communicatie is tussen ouders en onze (jonge) kind professionals, waarbij ruimte is voor het delen van informatie, verwachtingen en opvoedingsideeën. We regelen dit d.m.v. het organiseren van open dagen, inloopochtenden en -middagen, uitjes met ouders en kinderen, informatieve themabijeenkomsten, en communicatie via een ouderapp en/of social media. Ook worden verteltassen uitgeleend aan ouders, zodat ze thuis samen met hun kind(eren) kunnen bespreken wat op het kindercentrum is geleerd.

Er wordt zorggedragen dat de ouderactiviteiten aansluiten bij de populatie en dat dit per kindercentrum concreet wordt beschreven in het werkplan.

Ook op de BSO wordt gestreefd naar een open en laagdrempelige samenwerking tussen ouders en (jonge) kind professionals, waarbij wederzijdse afstemming en betrokkenheid bijdragen aan de doorgaande ontwikkeling van het kind. De communicatie met ouders wordt afgestemd op de ontwikkelingsfase van het kind en de meer zelfstandige rol die kinderen daarin innemen. Er is regelmatig contact over het welbevinden van het kind, het verloop van de opvang en eventuele bijzonderheden. Ouders worden geïnformeerd over de thema's en activiteiten op de groep en waar passend actief betrokken bij de BSO, bijvoorbeeld via oudermomenten of het delen van input over interesses en behoeften van hun kind.

2.8.2 Oudercommissie

De oudercommissie is van groot belang. Ouders hebben het recht om hun stem te laten horen en advies uit te brengen over verschillende aspecten van de kinderopvang, zoals het pedagogisch beleid, de dagelijkse gang van zaken en de prijsstelling. Dit gebeurt onder andere via onze oudercommissies, waarin ouders kunnen adviseren en meedenken over het beleid van het kindercentrum. De oudercommissies zijn een belangrijk klankbord voor ouders, (jonge) kind professionals en directie. SKPR heeft een algemeen reglement oudercommissie. Iedere oudercommissie mag daarbinnen zijn eigen werkwijze bepalen.

Op onze locaties waar alternatieve ouderraadpleging van toepassing is, wordt bijgehouden welke inspanningen er gepleegd zijn voor het instellen van een oudercommissie en op welke wijze de ouderparticipatie geborgd wordt.

2.9 Doorgaande lijn naar het basisonderwijs

Binnen de SKPR vinden we het belangrijk dat een goede doorgaande lijn gecreëerd wordt naar het basisonderwijs. We werken bij de RVKO en de SKPR vanuit één gezamenlijke visie. School en kinderopvang werken samen aan de doorgaande leer- en ontwikkelijnen voor kinderen. Zo hebben we meer zicht op de ontwikkeling van kinderen. Door de samenwerking met de basisschool creëren wij een soepele overgang en doorgaande lijn voor de kinderen. Op verschillende locaties wordt bijvoorbeeld samengewerkt aan gezamenlijke activiteiten tussen peuters en kleuters om de overgang naar de basisschool te vergemakkelijken.

Hoe er zorg wordt gedragen voor de overgang naar het basisonderwijs vanuit het kindercentrum is eerder in het pedagogisch beleidsplan beschreven, aangevuld met informatie in het werkplan. Er wordt gestreefd naar een warme overdracht voor ieder kind. Met toestemming van ouder(s)/verzorger(s), ongeacht of het kind doorstroomt naar een RVKO school of een school van een ander bestuur, wordt het (Rotterdamse) overdrachtsformulier ingevuld en overgedragen. Ook bij de doorstroom naar de buitenschoolse opvang wordt gewerkt met een warme overdracht, ongeacht of dit een interne of externe BSO betreft.